

stavu. Uváží-li se, že zločin sám byl spáchán právě v okruhu advokátských povinností obviněného, který se dopustil zpronevěry proti svým klientům ve třech případech a zpronevěřil značné částky, nutno usouditi, že obviněný nemůže zůstat členem stavu, v němž zneužil důvěry klientů v čestnost, poctivost a mravní bezvadnost stavu ve více případech způsobem hrubým a k citelné škodě osob na něho se obrátivších. Mírnější trest neodůvodňuje v souzeném případě ani okolnost, že škoda byla dodatečně nahrazena; rozhodující je, že obviněný svými trestnými činy pozbyl důvěry občanů v poctivé, čestné a řádné vykonávání advokacie, pro něž je tato důvěra nezbytným předpokladem; důležité je dále, že obviněný byl pro různé kárné provinění opětovně potrestán (v r. 1929, 1930, 1931, 1932 a to peněžitými pokutami někdy dosti citelnými — 6.000 Kč, 3.000 Kč (200, 2.000 Kč) a že všechny tyto dřívější tresty ho nepřivedly k tomu, by vykonával své povolání řádně a poctivě bez ohrožení svěřených zájmů klientů. Jeho jednání dokazuje, že si neuvědomuje základní povinnosti advokátního povolání, že proto není hoden, aby zůstal příslušníkem stavu, jehož úkolem je hájiti svěřené zájmy klientů, nikoli je poškozovati, jak učinil obviněný.

Čís. 218 dis.

Porušení povinností povolání, nevyhověl-li advokát zcela výzvě advokátní komory, by předložil podrobnou specifikaci prací pro stěžovatele provedených s udáním, jak vysoko jednotlivé úkony oceňuje.

Poškození cti a vážnosti stavu, nikoliv i porušení povinností povolání, požadoval-li advokát a žalobou vymáhal na klientovi odměnu zřejmě přemrštěnou, a, když proto bylo proti němu zahájeno kárné řízení, snížil svůj požadavek soudním smírem o polovinu, zavázav současně žalovaného klienta, by kárnou stížnost vzal zpět; požadoval-li od svého klienta, jemuž předem vzhledem k jeho stísněným platebním schopnostem slíbil účtovatí palmár v hranicích minimálních, odměnu vzhledem k námaze a nepatrné práci nepřiměřeně vysokou.

Porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu, podal-li advokát, převzav zastoupení klientky po provedeném bagatelním sporu, zřejmě beznadějně trestní oznámení, čímž svou klientku vydal trestnímu stíhání a způsobil jí zbytečné útraty.

Podmínky, za kterých je požadování nepřiměřeně vysokého palmáru disciplinárním přečinem.

(Rozh. ze dne 16. října 1934, Ds I 4/33.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie v neveřejném zasedání částečně zamítl a částečně vyhověl odvolání obviněného do nálezu kárné rady pro advokáty a kandidáty advokacie v Čechách z 28. listopadu 1932, jímž byl obviněný uznán vinným kárným přečinem porušení povinností povolání a kárnými přečiny porušení povinností povolání i poškození cti a vážnosti stavu.

Z d ů v o d ů:

Případ Jindřicha N-e byl po skutkové stránce zjištěn úplně a po právní stránce posouzen správně. Obviněný měl i při tom, že byl spor s N-em zahájen, možnost pořídit opis palmárního účtu ze svých spisů a doplnit jej žádanou specifikací ocenění jednotlivých položek; více po něm výbor advokátní komory potom, když obviněný odmítl úpravu účtu, nežádal. Výbor komory byl mocí svého dozorčího práva oprávněn a povinen žádati na obviněném sdělení dat potřebných k tomu, by mohl posoudit důvodnost stížnosti, jež byla proti obviněnému vznesena pro přemrštěnost účtu; přičít-li se, jak bude dále dovoděno, požadování přemrštěného palmare za určitých předpokladů cti a vážnosti stavu a zakládá tudíž po případě kárný přečin, je podle § 23 adv. ř. a § 1 kár. stat. povolán výbor advokátní komory k tomu, by zařídil, čeho třeba k obhájení cti a vážnosti stavu a by si k tomu zjednal předpoklady i tehdy, když se strany nebo některá z nich nepodvolily úpravě podaného účtu. Odvolatel sám doznává, že byl vyzván, aby se vyjádřil o stížnosti N-ově; poněvadž výzva výboru komory je na prvním místě — ještě před dalším dotazem po souhlasu s úpravou účtu — odůvodněna tím, »aby bylo lze posouditi, je-li výtka stěžovatelova ohledně nepřiměřenosti účtu důvodnou čili nic,« musil z toho obviněný seznati, že se při této výzvě nejedná o úpravu účtu, jež je předmětem dalšího odstavce přípisu, ale o výkon dozorčího práva. Poněvadž byl výbor k výzvě té oprávněn, nesměl obviněný jako zkušený advokát odepřít k jeho výkonu svou součinnost, i když výše citované předpisy advokátního řádu a kárného statutu ve výzvě nebyly citovány. Na kárný přečin porušení povinnosti povolání bylo tu tedy uznáno právem.

Pokud jde o kárný přečin spáchaný požadováním přemrštěného palmare, nutno pro tento i pro další souzené případy předeslati ve všeobecnosti toto:

Požadování vyššího palmare než jaké se při objektivním zkoumání věci ukázalo býti přiměřeným, není vždy kárným přečinem; stává se jím teprve za okolností, jimiž je dotčena čest a vážnost stavu. Povahu těchto okolností nutno posuzovati v každém jednotlivém případě zvláště. Nejsou dány na příklad v tom, jde-li o vyšší požadavek nikoli zvláště nápadný a nepřiměřený, nebo, jde-li o prosté, nikoli proti pravdě odůvodněné ocenění úkonů, jež nejsou upraveny sazbami; tu postačí k ochraně klientely předpisy, jichž se v tom ohledu dovolává obviněný, jmenovitě § 1152 ob. obč. zák. Jestliže však advokát na př. účtuje nápadně přemrštěné položky za úkony nutně pod tarif spadající, jestliže při volném ocenění jiných úkonů použije k odůvodnění výše požadavku prostředků, které mají nebo mohou uvést klienta v omyl o oprávněnosti požadavku, jako na př. účtuje-li práce nevykonané, účtuje-li na zřejmě nesprávném a stavu věci nebo zákonu odporujícím základě, užije-li nápadného zdůrazňování, zveličování a vychvalování vykonané práce, její důkladnosti, pečlivosti, obtížnosti a pod. (sr. rozh. č. 103 dis. sb. n. s.),

vůbec prostředků nepoctivých nebo dokonce lstivých, jimiž se poškozují důvěra klientely ke stavu advokátnímu, na niž jest tato instituce i při svém přirozeném výdělečném charakteru nutně vybudována, poškozují tím samu vážnost a čest stavu, jež má podle § 10 adv. statutu zachovávat; jeho jednání zakládá proto za těchto předpokladů kárný přečin (§ 2 kár. stat.). S tohoto zásadního hlediska byly posouzeny všechny tu v úvahu přicházející případy.

Vyúčtování palmare Jindřichu N-ovi bylo již věcně založeno na takových odsouzení hodných základech. Lze ponechat stranou otázku, šlo-li o spor obtížný, pod tarif snad nespádající; na tomto základě bylo by lze snad výše zhodnotiti jen položky týkající se jednotlivých právnických prací, nikoli však celkový účet, vypracovaný podle doznání obviněného na vyšším zhodnocení předmětu sporu podle dvacetinásobku ročního plnění, tudíž na zhodnocení zákonu odporujícím. Toto zhodnocení předmětu sporu obviněný podle vlastního doznání při ústním jednání nemůže opřítí o žádné právní ustanovení. Předpisů o oceňování pro kolkování a soudní poplatky dovolává se nejen nevhodně, ale i vadně, neboť i ty znají při plnění více než 10letém jen desateronásobek dávky jako základ ocenění. Soudem přisouzené útraty byly tu kárné radě jen jedním z měřítek nezřízené přemrštěnosti, jež je však osvětlena s hlediskem jiných, zejména též tím, že v dodatečné, k odvolání připojené specifikaci položek jsou útraty zaplacené substitutům vyúčtovány částkami více než dvojnásobnými a že na př. úhrnná ztráta času včetně stravného a diet je za cestu z Prahy do nedalekých Kralup vyúčtována opětovně mnohonásobnou částkou 1.990 Kč. Nemohlo proto ani odvolatelem žádané přezkoumání nyní specifikovaného účtu vésti k příznivějšímu posouzení jeho způsobu, jímž na straně požadoval »zkrácený paušální poplatek« 10.000 Kč. Lze při tom ponechat stranou, zda kárná rada důvodně přihlížela k poměrům klientovým.

Poškození cti a vážnosti stavu neshledala kárná rada v tom, že obviněný uznal přemrštěnost svého nároku, sníživ jej na polovinu, což uvedla jen jako další důvod přesvědčení o značné přemrštěnosti nároku, kárný přečin nebyl shledán již v tom, že obviněný žalovanému klientu slevil, ale v tom, že při soudním smíru smísil obviněný ústupek hmotný se stavovskou stránkou věci. Na tomto základě odvolání po stránce objektivní nález vlastně ani nenapadá, takže tu stačí zdůrazniti, že čest a vážnost stavu trpí jistě citelnou újmou, když advokát při veřejném soudním jednání uzavře smír uvedeného druhu. Veřejnost tohoto jeho projevu dodala smíru při tom ráz zcela odlišný než tomu snad bylo v případě, který pro svou subjektivní beztrestnost uvádí na srovnání odvolatel a kde se jednalo dle jeho vyličení o interní dohodu mezi ním a klientem o poshovění placení.

Podle odůvodnění shledala kárná rada v posléz uvedeném činu jen kárný přečin poškození cti a vážnosti stavu; ve výrokové části uvedená kvalifikace též za kárný přečin porušení povinnosti povolání není nejen odůvodněna v nálezu, ale ani věcně dána, neboť není tu nějaké speciální povinnosti nad onu, jež je všeobecně upravena v § 10 adv. stat. a

jejíž porušení zakládá obecnější kárný přečin již uvedený. To platí i o porušení důvěry klientovy přemrštěným nárokem palmárním, v němž kárná rada neprávem shledala též kvalifikaci kárného přečinu porušení povinnosti povolání. Na základě obecné výtky stěžovatelovy, že není kárným přečinem vůbec vinen, byla tato kvalifikace jeho činu vypuštěna.

V případě zastupování Marie S-ové odpovídají zjištění skutková spíšum a právní posouzení zákonu, pročež bylo tu odvolání zamítnuto. Obviněný doznal sám při ústním jednání, že při první konferenci jednal se S-ovou osobně; musil tedy sám shledati, že přednes je nejasný, jak je zjištěno v informačním zápisu o této konferenci; byl proto povinen věnovati věci, ve které se jednalo hned od počátku o podezření proti lékaři z trestného činu, zvýšenou pozornost, jakmile pověřil svého koncipienta, by zjistil obsah civilních spisů. Poněvadž kárného přečinu lze se dopustiti i opomenutím potřebné péče, odpovídá obviněný již z tohoto důvodu za to, co snad podnikla kancelář bez jeho vědomí, neboť v tak choulostivé záležitosti, kterou první konferencí s klientkou sám uvedl v běh a kde šlo o trestné oznámení ve věci soudem civilním již rozhodnuté, nesměl obviněný bez porušení povinnosti povolání (§ 9 adv. řádu) opomenouti vlastní pilné, věrné a svědomité hájení práv strany, k němuž náleží při podávání trestního oznámení patřičná obezřetnost; povinnost k ní, plynoucí z cit. ustanovení advokátního řádu, není nikterak dotčena právem podle § 86 tr. ř., jehož se dovolává stěžovatel. Tvrzení odvolání, že strana i po právním poučení setrvala na svém příkazu ke koncepci a podání trestního oznámení, není kryto sepsanou informací; neměnilo by to ostatně nic na vytčených povinnostech advokátových. Důsledky, jež pro Marii S-ovou vzešly z postupu advokátního zástupce — (mezi ně patří i útraty, jimž není vytknuta přemrštěnost, ale zbytečnost) — byly pro ni tak trapné a dotkly se tolik cti a vážnosti stavu advokátního, že to došlo výrazu i v odůvodnění osvobozujícího rozsudku proti S-ové, na něž proto právem poukázala kárná rada; další důvody osvobození S-ové, na něž poukazuje odvolatel, nemají s hlediska kárného významu. Právem byl tu tedy obviněný uznán vinným i přečinem porušení cti a vážnosti stavu.

V případě zastupování Josefa P-a nebylo odvolání shledáno důvodným, pokud tu brojí proti kárnému přečinu poškození cti a vážnosti stavu požadováním nepřiměřeně vysoké odměny (porušení povinnosti není dáno z důvodů již sdělených). Jde sice o věc obsahem nikoli běžnou a o stížnost k nejvyššímu správnímu soudu; vykonaná práce omezila se však zřetelně jen na informace z korespondence s klientem a z trojnásobné informace ze spisů a na formulaci jeho krátké námítky do stížnosti; honorář za to požadovaný je nápadně přemrštěný a jeho požadování porušuje čest a vážnost stavu tím více, že byl účtován po předchozím ujištění, že bude upraven v minimálních hranicích v uvážení postavení klientova, jež zajisté není zvláště výnosné, jakož i se zřetelem na to, že jde o věc legionářskou. Tím spíše platí i tu o popí-

rané zodpovednosti obviněného za prípadné činy jeho zamestnanců, což již bylo uvedeno.

Čís. 219 dis.

Niet disciplinárneho previnenia podľa § 68 lit. b) zák. čl. XXXIV: 1874 v tom čine advokáta, že zastupoval pred súdom inkasačný podnik pri vymáhaní jeho vlastných pohľadávok, pochádzajúcich z jeho dovolenej hospodárskej činnosti.

(Rozh. zo dňa 22. októbra 1934, Ds III 44/34.)

N a j v y š š í s ú d ako súd disciplinárny pre veci advokátov v disciplinárnej veci proti Dr. G. B., advokátovi v B., následkom odvolania, podaného obvineným proti rozsudku disciplinárneho súdu advokátskej komory v Turč. Sv. Martine zo dňa 12. mája 1934, po preskúmaní spisov, predložených horeoznačeným disciplinárnym súdom vyniesol tento rozsudok: Najvyšší súd ako súd disciplinárny pre veci advokátov zrušuje rozsudok disciplinárneho súdu prvej stolice a sprostuje obviněného Dr. G. B. obžaloby pre disciplinárne previnenie podľa bodu b) § 68 adv. zák.

D ô v o d y:

Proti rozsudku disciplinárneho súdu prvej stolice podal odvolanie obvinený preto, že mylne bol uznaný vinným z disciplinárneho previnenia podľa § 68 lit. b) adv. zák., lebo vraj neporušil adv. zákona, keď zastupoval firmu inkasačný podnik »F.« cieľom súdneho vymáhania jeho vlastných pohľadávok. Odvolanie je základné.

Podľa zistených skutočností vzťahovali sa žaloby, pri podaní ktorých zastupoval obvinený inkasačný podnik, na vlastné pohľadávky podniku. Súd prvej stolice má za to, že sa obvinený dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 68 lit. b) adv. zák., lebo sa vraj podujal vymáhať vo viac prípadoch pohľadávky inkasačného podniku za inkasačnú províziu, tedy vraj proti zákazu advokátskej komory zastupoval takú stranu, ktorej účinkovanie v tomto ohľade spadá pod § 16 zák. čl. LIV:1912. Tento právny záver súdu prvej stolice nemá však opory ani v zistených skutočnostiach ani vo spisoch. Zo spisov neplynie, že by pohľadávky, ktoré inkasačný podnik v tomto prípade pred súdom uplatňoval, boli pochádzaly z takej činnosti podniku, ktorá smerovala na nedovolené zastúpenie strán pred vrchnosťami, tedy na porušenie práv advokátov. Nevyskytly sa v tomto prípade dôkazy ani na to, že by obvinený bol vedel, že inkasačný podnik v iných prípadoch uplatňoval pohľadávky svojich klientov pred súdmi. Nebolo nijakej zákonitej prekážky, aby obvinený vo veciach v rozsudku súdu prvej stolice uvedených zastupoval inkasačný podnik, lebo aj tento mohol mať vlastné pohľadávky, pochádzajúce z jeho dovolenej hospodárskej činnosti, a